

Samen naar een hoger niveau.

Audit *à la Crowe*

**Accountantsverslag
Gemeente Valkenswaard**

29 mei 2026
Eindhoven

Aanbiedingsbrief

Gemeente Valkenswaard
t.a.v. de gemeenteraad
Postbus 10100
5550 GA Valkenswaard

Eindhoven, 29 mei 2026

Betreft: **Accountantsverslag boekjaar 2025**

Geachte leden van de gemeenteraad,

Hierbij bieden wij u het accountantsverslag aan naar aanleiding van onze jaarrekeningcontrole 2025 van gemeente Valkenswaard. Onze opdracht is het controleren van de jaarrekening op het aspect betrouwbaarheid.

Wij hebben de controle over 2024 uiteindelijk medio juli afgerond. Gezien dit bijzondere traject is in overleg besloten de interim controle over 2025 pas op te starten in november. Dit gaf de organisatie tevens ruimte om te werken aan de herinrichting van de verbijzonderde interne controle functie en verbetering van de voorbereiding op onze controle. De uitkomsten van onze interim controle zijn in januari 2026 in een management letter gerapporteerd. Bovendien hebben wij destijds een strakke planning met elkaar afgesproken voor het vervoltraject.

Wij zijn medio april 2026 gestart met de jaarrekeningcontrole. De controle is gericht op het vormen van een oordeel over de betrouwbaarheid van de jaarrekening (inclusief de rechtmatigheidsverantwoording) in overeenstemming met de Nederlandse regels voor financiële verslaggeving en het controleprotocol.

Dit accountantsverslag bevat de belangrijkste bevindingen naar aanleiding van de jaareindecontrole. Op dit moment is onze controle grotendeels afgerond en zijn de belangrijkste aanpassingen verwerkt in de jaarrekening. Ons voorlopige oordeel vindt u op pagina 4. Ondanks dat wij niet verwachten dat de afronding van onze werkzaamheden nog invloed heeft op de strekking van de verklaring, maken wij formeel nog een voorbehoud. Wij zorgen ervoor dat de definitieve verklaring bij de vaststelling van de jaarrekening op 2 juli 2026 aanwezig is.

Wij hebben dit verslag in concept besproken met de wethouder financiën, de concern controller en de strategisch financieel adviseur. Tevens wordt dit verslag toegelicht aan de auditcommissie op 1 juni 2026.

De jaarrekening en onze controlewerkzaamheden zijn dit jaar binnen de reguliere P&C cyclus afgerond. Het hele controleproces (vanaf interim controle tot en met jaarrekeningcontrole) heeft meer inzet gekost dan verwacht, vooral rondom de totstandkoming van de interne rechtmatigheidsanalyse. Wij zijn hierover in gesprek met de gemeenten en de GRSA2.

Wij vertrouwen erop u middels onze rapportage voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet, namens ons hele team,

T.M.M. van Lierop RA MSc
Extern accountant

Inhoudsopgave

1. Samenvatting 4

2. Ons oordeel 7

3. Bevindingen jaarrekening 2025 11

1. Rechtmatigheid 11

2. Grondbedrijf 14

3. Voorzieningen groot onderhoud 15

4. Jeugdhulp en WMO 17

5. Personele voorzieningen 18

6. Overige bevindingen 19

4. Overige aspecten 20

5. Bijlage

1. Tabel fouten en onzekerheden SiSa 22

2. Tabel fouten en onzekerheden TOZO 24

1. Samenvatting – voorlopig oordeel

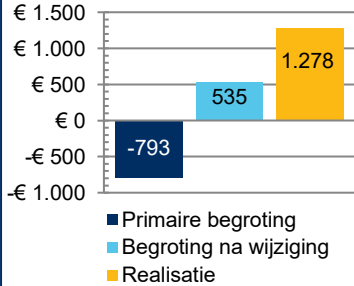
Ons oordeel

Onderwerp	Goedkeurend	Afkeurend	Anders	Toelichting
Getrouw beeld		-	-	De jaarrekening 2025 geeft een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van zowel de baten en lasten over 2025 als van het vermogen per 31 december 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
Onderwerp	Geen bevindingen	Wel bevindingen	Anders	Toelichting
Rechtmatigheidsverantwoording		-	-	Wij hebben vastgesteld dat de rechtmatigheidsverantwoording zoals opgenomen in de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de financiële rechtmatigheid en is opgesteld in overeenstemming met de kadernota rechtmatigheid en het BBV. Het door het college gemelde bedrag aan niet-acceptabele onrechtmatigheden blijft binnen de gestelde tolerantiegrens.
WNT verantwoording		-	-	Wij hebben vastgesteld dat binnen de WNT normen is gehandeld en dat de WNT-verantwoording zoals opgenomen in de jaarrekening voldoet aan de daaraan te stellen eisen .
SiSa bijlage		-	-	Wij hebben de SiSa-bijlage zoals opgenomen in de jaarrekening gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2025. Op grond hiervan melden wij dat geen fouten en/of onzekerheden zijn geconstateerd boven de voor de SiSa geldende rapporteringstoleranties.

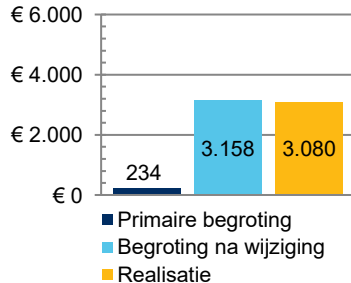
1. Samenvatting – financiële analyse

Financiële analyse 2025

Saldo baten en lasten vóór mutatie reserves in k€

Resultaat na mutatie reserves in k€

De **primaire begroting** van de gemeente Valkenswaard sloot na reserves op € 234.000 positief. Hierbij werd het tekort op baten en lasten (-/- € 793.000) gedekt middels onttrekkingen uit de reserves.

Gedurende het jaar is begroting positief bijgesteld, zowel voor als na reserves. Op basis van de laatste begrotingswijziging in de slotwijziging in december sloot het resultaat in de **begroting na wijziging** op € 3,5 mln positief.

Het **gerealiseerd saldo van baten en lasten** bedraagt € 1.278.000. Het eigen vermogen neemt toe met dit bedrag.

Het **gerealiseerde resultaat na mutatie reserves** bedraagt € 3,1 mln en wijkt daarmee beperkt af van de slotwijziging in december. Qua financiële voorspelling lijkt de gemeente daarmee 'in control'. Binnen de jaarrekening is echter wel sprake diverse van voor- en nadelen ten opzichte van de slotwijziging.

De belangrijkste afwijkingen (groter > € 500.000) in de jaarrekening betreffen:

- Hogere uitgaven binnen Jeugdzorg en Wmo -/- € 1.105.000 (programma 1)
- Hogere dotatie wethouder pensioen i.v.m. overgang ABP -/- € 1.319.000 (programma 4)
- Hogere algemene uitkering + opbrengst realisatiestimulans € 930.000 (dekkingsmiddelen + programma 2)
- Lagere kapitaallasten door vertraging projecten € 700.000 (vooral programma 1 en 2)

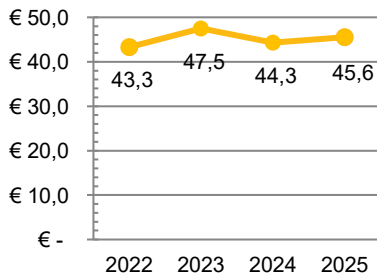
De meeste afwijkingen zijn door de gemeente als **incidenteel** aangemerkt, behoudens op jeugdzorg en voordelen op kapitaallasten. Met de structurele afwijkingen houdt de gemeente rekening in de meerjarenbegroting.

Op basis van de **meerjarenbegroting** 2026-2029 (na aanpassing door de provincie) ontstaat vanaf 2028 structureel een tekort. Op basis van de laatste inzichten in de nota kaders 2027-2030 worden de structurele tekorten fors groter. Dit zit vooral in het sociaal domein. Wij adviseren het structurele begrotingssaldo nauwkeurig te monitoren en maatregelen te treffen.

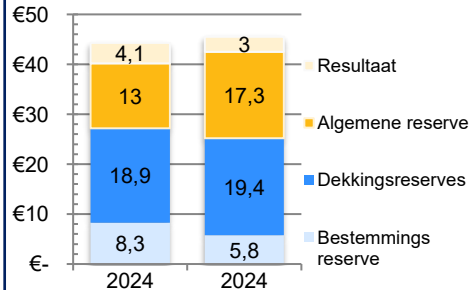
1. Samenvatting – financiële analyse

Financiële analyse 2025

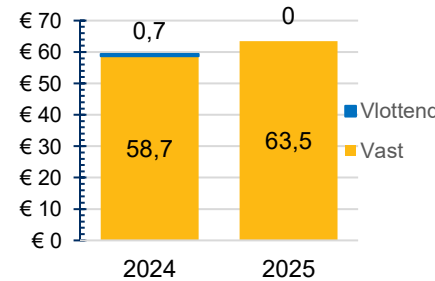
Eigen vermogen in € mln

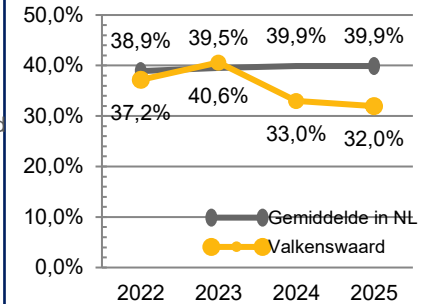
Opbouw eigen vermogen in € mln

Externe financiering in € mln

Solvabiliteit in % van balanstotaal

Het **eigen vermogen** van de gemeente neemt toe en bedraagt € 45,6 mln eind 2025. Binnen de reserves is zichtbaar dat de algemene reserve flink toeneemt. Dit hangt voornamelijk samen met de resultaatbestemming uit 2024 van € 4,1 mln en een vrijval van de reserve grondexploitatie (€ 1,4 mln). Anderzijds zijn enkele uitgaven direct uit de algemene reserve onttrokken. Door ons zijn de mutaties in de reserves gecontroleerd en akkoord bevonden.

De **externe financiering** van de gemeente neemt in 2025 toe naar € 63,5 mln. In 2025 is ter financiering van projecten een nieuwe lening aangegaan van € 10 mln. Dit hangt samen met het investeringsniveau van de gemeente. In 2025 is onder andere geïnvesteerd in riolering, buitensportvoorzieningen, onderwijshuisvesting De Pionier en aanschaf locatie De Haak 14. De beschikbare liquiditeit eind 2025 bedraagt nog € 2,7 mln. Als gevolg van de gedane investeringen neemt de **solvabiliteit** (als kengetal voor de financiële positie) neemt licht af ten opzichte van 2024.

De **weerstandscapaciteit** van de gemeente is bepaald op € 26,0 mln en bestaat uit de algemene reserve, het resultaat en de vrij besteedbare bestemmingsreserves. Dit is ruim voldoende om de risico's van € 6,0 mln op te vangen. De financiële positie van de gemeente is op basis van bovenstaande gezond.

2. Ons oordeel

Onderwerp	Toelichting				
Gehanteerde goedkeurings- en rapporteringstolerantie	Wij hebben de jaarrekeningcontrole 2025 uitgevoerd met inachtneming van onderstaande toleranties. Indien de geconstateerde fouten en onzekerheden het bedrag van de goedkeuringstolerantie niet overschrijden, kan in beginsel een goedkeurende controleverklaring worden afgegeven. Wij zijn hierbij uitgegaan van de werkelijke lasten en conform de jaarrekening.				
	Grondslag		Omvang	Tolerantie	
	Fouten & onzekerheden	2% van de lasten exclusief dotatie reserves	€ 120.106.000	€ 2.402.000	
	Rapporteringstolerantie	-	-	€ 50.000	
Controleverschillen	In de jaarrekening 2025 resteren onderstaande ongecorrigeerde controleverschillen en onzekerheden met betrekking tot de getrouwheid. Omdat het totaal aan controleverschillen onder de toleranties blijft, heeft dit geen effect op ons oordeel.				
	Omschrijving	Soort afwijking	Richting	Omvang	Verwijzing
	Vaststellen levering zorg	Onzekerheid	-	€ 351.000	3.4
	Totaal getrouwheidsoordeel			€ 351.000	

2. Ons oordeel

Onderwerp	Toelichting
Jaarverslag verenigbaar	Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag overeenkomstig het BBV is opgesteld en, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening . De programmaverantwoording en paragrafen hebben wij marginaal getoetst, wat zoveel betekent als het signaleren van mogelijke tegenstrijdigheden. De accountantscontrole omvat derhalve geen oordeel over de inhoudelijke juistheid en/of volledigheid van de informatieverstrekking opgenomen in de programmaverantwoording.
Schattingen	De opstelling van de jaarrekening vereist dat het college oordelen vormt, en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van de baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen zijn in het kader van onze controleopdracht op aanvaardbaarheid beoordeeld. Hierbij hebben wij geen belangrijke tekortkomingen geconstateerd. In uw jaarrekening zijn de volgende belangrijke schattingen verwerkt: <ul style="list-style-type: none">• De waardering van de grondexploitaties• De waardering van de voorzieningen groot onderhoud• De waardering van de overige voorzieningen, waaronder de personele voorzieningen.• De inbaarheid van debiteuren en de getroffen voorziening voor dubieuze debiteurenposities.

2. Ons oordeel

Onderwerp	Toelichting
Verbonden partijen	<p>In uw jaarrekening zijn diverse bijdragen aan verbonden partijen verwerkt. De (op basis van de financiële impact en risicoprofiel) belangrijkste verbonden partijen betreffen:</p> <ul style="list-style-type: none">• GR Samenwerking A2-gemeenten: bijdrage € 12,3 mln• GR Ergon: bijdrage € 4,8 mln• GR Cure: bijdrage € 3,9 mln• Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost: bijdrage € 2,1 mln <p>Bovengenoemde bedragen zijn verwerkt op basis van de (concept)jaarcijfers 2025 zoals opgeleverd door de verbonden partij. Wij stemmen in met de huidige verwerking in de jaarrekening. In dit verband wijzen wij u op het volgende:</p> <ul style="list-style-type: none">• Wij hebben geadviseerd aan de GRSA2 om de financieringswijze te herzien, zodanig dat structurele kosten in balans zijn met structurele bijdragen van gemeenten. De huidige wijze waarop 'incidentele specials' door uw gemeente worden toegekend en worden verwerkt in de begroting, draagt niet bij aan het inzicht in de structurele kosten van de GRSA2.• De kosten voor de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost gaan de komende jaren omhoog. Bovendien is daar beperkt weerstandsvermogen beschikbaar om hogere kosten en risico's op te vangen. GR Ergon wordt geconfronteerd met tekorten, welke tot heden met hun eigen vermogen zijn afgedekt. Wij adviseren de financiële positie van beide partijen goed te monitoren.
SiSa-Bijlage	<p>De SiSa-bijlage en bijbehorende stukken dienen door uw organisatie voor 15 juli a.s. elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd. De verplichte tabellen voor fouten en onzekerheden die aangeleverd moeten worden bij het CBS zijn opgenomen achter in het verslag.</p>

2. Ons oordeel

Onderwerp	Toelichting
Interne beheersing	<p>Op basis van onze werkzaamheden hebben wij geen significante tekortkomingen in de interne beheersing geconstateerd. In onze management letter hebben wij enkele belangrijke aandachtspunten opgenomen voor de verdere verbetering van processen. Bovendien hebben wij onze controle aanpak afgestemd op de grootste risico's en daarbij vooral (gegevensgerichte) controles uitgevoerd op onderdelen waar de gemeente qua interne beheersing niet zichtbaar in control is.</p> <p>De belangrijkste punten qua interne beheersing betreffen:</p> <ul style="list-style-type: none">• De herinrichting van de Verbijzonderde Interne Controle (VIC) zodanig dat bevindingen tijdig gedurende het jaar beschikbaar zijn en er kan worden bijgestuurd. Hiermee kan de VIC rol wijzigen van <i>reactief</i> (achteraf controlerend) naar <i>proactief</i> (adviserend op procesverbeteringen). Cruciaal bij deze herinrichting is de rolverdeling tussen de 'rol van control' binnen de gemeente en het team auditing en control (van de GRSA2).• Binnen het inkoopproces zien wij verbeterpunten om de getrouwheid en rechtmatigheid beter te borgen. Dit gaat enerzijds in op de motivatie (inkoopstrategie) voorafgaand aan de inkoop en anderzijds op de centrale vastlegging van inkoopdocumentatie (inkoopstrategieën, offertes, contracten, etc.) en effectief contractbeheer.• Ten aanzien van de autorisatie van facturen blijkt dat niet overal een vier-ogen principe wordt toegepast en dat prestatieverklaringen niet centraal worden opgeborgen binnen het financiële systeem. Hierdoor is achteraf niet altijd direct zichtbaar dat de lasten juist zijn er een prestatie is geleverd. <p>In positieve zin valt op dat binnen de stromen WMO en Jeugd proactief acties zijn ondernomen om de onzekerheid op zorglevering terug te brengen naar een acceptabel niveau. Dit staat overigens los van de toename aan kosten.</p>

3.1 Rechtmatigheid

Rechtmatigheid																							
Algemeen	Met de rechtmatigheidsverantwoording legt het college B&W verantwoording af over drie aspecten van de financiële rechtmatigheid, met inachtneming van de landelijke kaders (bijvoorbeeld de Kadernota rechtmatigheid) en de gestelde kaders door de raad (o.a. de financiële verordening, het controleprotocol en het normenkader). Hierbij is rekening gehouden met een tolerantiegrens van 2% (zijnde € 2.402.000) en een rapporteringsgrens van € 50.000.																						
Onze rol	Onze rol als accountant betreft het vaststellen dat eventuele rechtmatigheidsafwijkingen juist en volledig zijn opgenomen en toegelicht, rekening houdend met bovenstaande grenzen. Wij hebben hiervoor de uitkomsten van het team auditing en control geïnspecteerd en de ingenomen standpunten van de concern controller getoetst.																						
Criteria	Het college is van mening dat binnen de grens rechtmatig is gehandeld. Zie onderstaand de gemelde onrechtmatigheden:																						
	<table border="1"><thead><tr><th>Criteria</th><th>Gemelde afwijking</th><th>Waarvan niet acceptabel</th><th>Ons oordeel</th></tr></thead><tbody><tr><td>Voorwaardencriterium</td><td>€ 535.000</td><td>€ 535.000</td><td>Akkoord, zie toelichting volgende dia</td></tr><tr><td>Begrotingscriterium</td><td>€ 5.853.000</td><td>€ 105.000</td><td>Akkoord, zie toelichting volgende dia</td></tr><tr><td>Misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium</td><td>-</td><td>-</td><td>Akkoord</td></tr><tr><td>Totaal rechtmatigheidsoordeel</td><td>€ 6.388.000</td><td>€ 640.000</td><td></td></tr></tbody></table>	Criteria	Gemelde afwijking	Waarvan niet acceptabel	Ons oordeel	Voorwaardencriterium	€ 535.000	€ 535.000	Akkoord, zie toelichting volgende dia	Begrotingscriterium	€ 5.853.000	€ 105.000	Akkoord, zie toelichting volgende dia	Misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium	-	-	Akkoord	Totaal rechtmatigheidsoordeel	€ 6.388.000	€ 640.000			
Criteria	Gemelde afwijking	Waarvan niet acceptabel	Ons oordeel																				
Voorwaardencriterium	€ 535.000	€ 535.000	Akkoord, zie toelichting volgende dia																				
Begrotingscriterium	€ 5.853.000	€ 105.000	Akkoord, zie toelichting volgende dia																				
Misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium	-	-	Akkoord																				
Totaal rechtmatigheidsoordeel	€ 6.388.000	€ 640.000																					
Onze verklaring	Ons inziens is het bovenstaande tot stand gekomen binnen de spelregels en op getrouwe wijze weergegeven in de rechtmatigheidsverantwoording. Wij kunnen ons vinden in de argumentatie waarom de afwijkingen op het begrotingscriterium als acceptabel zijn benoemd. De bijbehorende toelichting, in de paragraaf bedrijfsvoering, geeft het gewenste inzicht. Dit hebben wij meegewogen in het afgeven van het goedkeurend oordeel bij de jaarrekening.																						

3.1 Rechtmatigheid (vervolg)

Rechtmatigheid (vervolg)

Voorwaarden criterium

Ten aanzien van dit criterium zien de risico's vooral toe op naleving van de aanbestedingswetgeving. Door de A2-organisatie is een inkoopanalyse opgesteld waarbij is getoetst of is voldaan aan de aanbestedingswetgeving. Deze is vervolgens afgestemd met de controller en met ons gedeeld.

Wij zijn het eens met de getrokken conclusies en de opgenomen toelichting in de paragraaf bedrijfsvoering en merken hierbij op:

- Er is een onrechtmatigheid gekwantificeerd van € 535.000, wat toeziet op een negental inkoopdossiers. Dit is zowel in bedrag als in aantal dossiers toegenomen ten opzichte van vorig jaar. Dit was overigens ook de verwachting, omdat er gedurende 2025 beperkt is gemonitord door middel van een tussentijdse spendanalyse. Mede hierdoor is er inhoudelijk pas laat actie ondernomen om onrechtmatigheden te beperken. Inmiddels wordt er actie ondernomen om verdere onrechtmatigheden zoveel mogelijk te beperken. Zo lang de huidige contracten worden voortgezet, zal ook in 2026 een onrechtmatigheid resteren.
- Verder valt op dat bij inkooptrajecten waarbij het extern inkoopbureau (Bizob) niet wordt ingeschakeld, de inkoopstrategie met enige regelmaat ontbreekt. Dit speelt met name bij crediteuren met een 'stapeling' van losse repeterende opdrachten en verlenging van inhuur buiten de MSP constructie. Deze zijn niet onrechtmatig, maar hebben wel een verhoogd risico en dienen straks gemonitord te worden.
- Het contractbeheer (looptijd, signalering, etc.) via systeem Excellence verloopt niet optimaal, wij hebben geconstateerd dat niet alle meerjarige contracten daarin zijn opgenomen. Dit zorgt er ook voor dat het uitvoeren van de spendanalyse niet optimaal verloopt.
- Wij benadrukken het belang om de inkoopanalyse ook tussentijds gedurende het jaar uit te voeren. Hiermee kan de inkoopanalyse in de toekomst ook gedurende het jaar ingezet worden als sturingsinstrument.

3.1 Rechtmatigheid (vervolg)

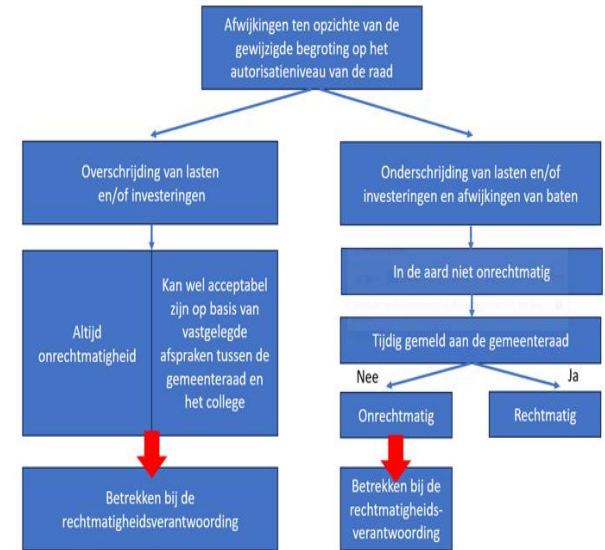
Rechtmatigheid (vervolg)

Begrotings-criterium

Voor dit criterium is aangesloten bij de Kadernota Rechtmatigheid 2025 (zie schema hiernaast), de financiële verordening 2025 en het controleprotocol. Met ingang van 2025 zijn vooral de voorwaarden voor wanneer iets 'acceptabel' is door de raad aangescherpt. De belangrijkste bevindingen van de rechtmatigheidsanalyse zijn als volgt:

- De lasten op programma 1 'Samen zorgen wij voor Valkenswaard' zijn € 453.000 hoger dan begroot. Dit hangt vooral samen met hogere kosten WMO (uitvoeringskosten en inkoop) en hogere jeugdzorgkosten. Aangezien dit open eind regelingen betreffen is dit acceptabel.
- De lasten op programma 4 Samen vertegenwoordigen wij Valkenswaard' zijn € 1,4 mln hoger, vooral door de aanvulling in de pensioenvoorziening (oud) wethouders vanwege de overgang naar het ABP. Deze extra kosten volgen uit de verslaggevingsregels en zijn daardoor acceptabel. Hierna resteert een overschrijding van € 105.000 welke niet acceptabel is.
- Op de andere programma's zijn de overschrijdingen op lasten beperkt, worden deze gecompenseerd met hogere baten of betreffen het interne verrekeningen tussen programma's zoals rente. Het college van B&W heeft deze voor € 663.000 als acceptabel aangemerkt.
- Een aantal investeringsprojecten kent een (beperkte) overschrijding ten opzichte van het toegekende krediet. Deze zijn acceptabel.

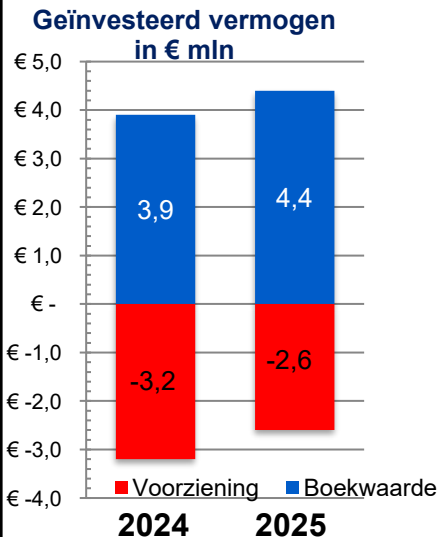
Wij vinden de analyse van college B&W op dit onderdeel toereikend.

3.2 Grondbedrijf

Grondexploitaties

Grond
Exploitaties

Het **geïnvesteede vermogen** in lopende exploitaties bedraagt € 4,4 mln (2024: € 3,9 mln). Hiertegenover staat een **voorziening** van € 2,6 mln. In 2025 is het project Emmalaan afgesloten. Als gevolg hiervan neemt de verliesvoorziening af met € 803.000. De belangrijkste mutaties in 2025 betreffen:

- Diverse kosten + € 1.510.000 (m.n. Lage Heide en Wilde Wingerd)
- Verkopen -/- € 413.000 (m.n. LS ten Broekstraat)
- Tussentijdse winstneming + € 219.000 (m.n. Lage Heide)

De **tussentijds winstneming** is berekend naar rato voortgang conform de voorgeschreven POC methode. De **verliesvoorziening** ziet voor het overgrote deel toe op project Hoge Akkers (€ 2,4 mln). Deze is gebaseerd op contante waarde en vrijwel ongewijzigd t.o.v. vorig jaar.

Het **risicoprofiel** van de lopende grondexploitaties is laag, omdat ten aanzien van de meeste projecten nagenoeg alle kosten en opbrengsten zijn gerealiseerd en de restlooptijd beperkt is. Binnen het vermogen is € 888.000 als risico reserve aanwezig.

Dommel
kwartier

Het project Dommelkwartier is in 2023 formeel als grondexploitatie gesloten. Als uitkomst van de juridische procedure staat binnen de jaarrekening nog een te vorderen positie open van € 2,0 mln. Deze positie is ongewijzigd ten opzichte van vorig jaar en voor wat betreft de waardering is hierbij voorzichtigheid in achtgenomen. De gemeente is in 2026 in gesprek met de tegenpartij inzake een schikking. De uitkomst hiervan is nog niet zeker maar heeft mogelijk een positief effect op de vermogenspositie van de gemeente.

3.3 Voorzieningen groot onderhoud

Voorzieningen groot onderhoud

De gemeente heeft ter financiering van toekomstig onderhoud aan haar investeringen (gebouwen, wegen, etc.) egalisatievoorzieningen gevormd. Een voorziening moet, in tegenstelling tot een bestemmingsreserve, volledig zijn. In het kader van onze jaarrekeningcontrole besteden wij nadrukkelijk aandacht aan de diverse onderhoudsvoorzieningen. Hierbij richten wij ons met name op de volgende vragen:

1. Zijn de jaarlijkse stortingen in de voorzieningen in overeenstemming met de begroting en gebaseerd op een onderhoudsplanning?
2. Zijn de onttrekkingen aan de voorziening in lijn met het doel van de voorziening?
3. Ligt het eindsaldo van de voorziening in lijn met het onderhoudsplan?

Onderstaand een overzicht van de belangrijkste voorzieningen:

	Plan	Storting	Stand 31-12-2025 (plan)	Stand 31-12-2025 (realiteit)	Verschil
Onderhoud vastgoed	2024 - 2043	€ 1.208.000	€ 3.858.000	€ 6.399.000	+ € 2.541.000
Onderhoud wegen	2021 - 2030	€ 795.000	€ 119.000	€ 955.000	+ € 836.000
Riolering *	2023 - 2027	N.v.t.	N.v.t.	€ 1.810.000	N.v.t.
Afvalstoffenheffing *	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	€ 83.000	N.v.t.

Vastgoed

Voor het **onderhoud vastgoed** is in 2024 een nieuw beheerplan en een onderhoudsplanning uitgewerkt. De storting van € 1,2 mln is hierop gebaseerd. Ten aanzien van deze voorziening merken wij het volgende op:

- Voor 2025 was € 2,7 mln aan onderhoudsuitgaven geraamd, waaronder onderhoud aan De Hofnar en het gemeentehuis. In werkelijkheid is maar € 788.000 uitgegeven. De stand van de voorziening is hierdoor veel hoger dan wat oorspronkelijke in het plan stond. Dit komt vooral door uitloop van projecten zoals tot De Hofnar, gemeentehuis en Dennenberg. Momenteel lopen er acties om dit onderhoud uit te voeren. U bent als raad via de RIB voortgangsrapportage vastgoed (21 mei 2026) geïnformeerd over ontwikkelingen binnen de vastgoedportefeuille, waaronder onderhoud.

3.3 Voorzieningen groot onderhoud

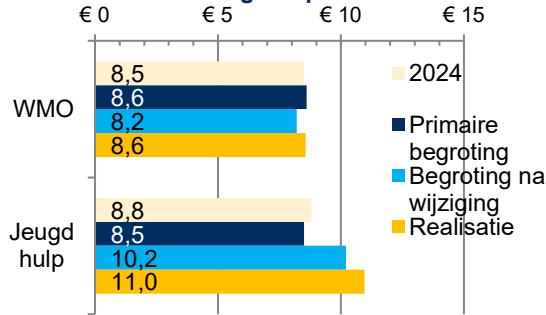
Voorzieningen groot onderhoud

<i>Vastgoed</i>	<ul style="list-style-type: none">De volledigheid van de voorziening is vorig jaar getoetst. Op basis van het plan van vorig jaar is deze tot 2043 toereikend. Er zijn in 2025 geen gebeurtenissen geweest waardoor twijfel ontstaat aan deze conclusie. Wij vinden wel dat de tussentijdse monitoring op de uitgaven ten opzichte van de planning strakker kan. Uiteindelijk moet een voorziening volledig, maar ook realistisch zijn.
<i>Wegen</i>	<p>De dotatie aan de voorziening onderhoud wegen is nog gebaseerd op een plan uit 2021. De stand van de voorziening bedraagt eind 2025 € 955.000. In 2025 is er circa € 60.000 minder uitgegeven aan groot onderhoud. Door de gemeente is een analyse uitgevoerd op de werkelijke uitgaven, daaruit blijkt dat meeste projecten zijn uitgevoerd.</p> <p>In december 2025 is het nieuw beheerplan Wegen en Civiele kunstwerken 2026 – 2035 vastgesteld. Dit plan gaat onder andere in op de verwachte uitgaven groot onderhoud. Op basis van dit plan wordt de storting vanaf 2025 verhoogd naar € 932.000 per jaar. Met deze storting is de voorziening toereikend tot eind 2035. Wij stemmen in met de voorziening en de onttrokken middelen.</p>
<i>Riool en afval</i>	<p>De voorzieningen voor riolering en afvalstoffenheffing betreffen geen zuivere onderhoudsvoorzieningen, maar zijn ontstaan vanuit voordelen op dit taakveld en mede bedoeld voor het egaliseren van tarieven richting de toekomst. Deze posities zijn juist verwerkt in de jaarrekening. Ten aanzien van riolering valt daarbij op dat het tarief niet kostendekkend is. Op basis van het huidige plan loopt deze voorziening sterk terug. De gemeente heeft op dat moment geen buffer meer op een toename van kosten op dit taakveld op te vangen.</p>

3.4 Jeugdhulp en Wmo

Jeugdhulp en Wmo

Zuivere lasten Jeugdhulp en Wmo in € mln

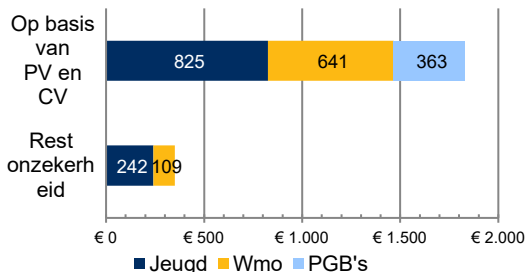

Qua ontwikkeling van de lasten valt op dat de kosten WMO in lijn liggen met vorig jaar, terwijl in de slotwijziging van december nog een afname werd verwacht. De stijging is ontstaan omdat het aantal cliënten is gestegen, mede door het wegwerken van interne wachtlijsten.

Bij Jeugdzorg nemen de kosten toe. Hier heeft in de slotwijziging reeds een bijraming plaatsgevonden (van € 8,5 mln naar € 10,2 mln). In werkelijkheid vallen deze kosten nogmaals hoger uit. Deze overschrijding ontstaat door de toenemende vraag naar complexere en zwaardere zorg, die soms bij specifieke niet-gecontracteerde zorgaanbieder moet worden weggezet. De ontwikkelingen binnen Jeugdhulp noodzakten tot scherp budgetbeheer en evaluatie van de opgenomen bezuinigingsstelpost (€ 300.000) op deze lasten.

In april en mei 2026 zijn de productieverantwoordingen van zorgaanbieders ontvangen en is de gemeente gestart met het afstemmen van deze verantwoordingen met de eigen zorgadministratie. Het doel hiervan is om onder andere te bepalen wat met de verschillende zorgaanbieders nog moet worden verrekend in verband met zorg die tot en met 2025 is geleverd. Wij hebben de afstemming zorgkosten uitvoerig gecontroleerd. Uit onze controle zijn geen materiële verschillen gebleken.

Onzekerheid zorglevering in €K

Om te kunnen concluderen dat de zorglasten die zijn verantwoord ook rechtmatig en getrouw zijn, moet worden vastgesteld dat de gefactureerde zorg ook daadwerkelijk is geleverd. Hiertoe steunt de gemeente op de productieverantwoordingen en accountantsverklaringen die van de zorgaanbieders worden ontvangen. Op basis van aanbieders zonder (goedkeurende) controleverklaring bedraagt de onzekerheid over de geleverde zorg op totaal niveau € 1.829.000.

De gemeente heeft aanvullende werkzaamheden verricht, waaronder gerichte cliëntervingonderzoeken, om deze onzekerheid verder terug te brengen. De resterende onzekerheid bedraagt zodoende nog 'slechts' € 351.000. Dit bedrag is lager dan vorig jaar en is door ons aangemerkt als onzekerheid in dit verslag.

3.5 Personele voorzieningen

Overige bevindingen

<i>Wethouders pensioen</i>	<p>De gemeente is zelf verantwoordelijk voor het aanhouden van een toereikend voorziening inzake de pensioenaanspraken van (oud)wethouders. Per 1 januari 2028 dient deze voorziening overgedragen te worden aan het ABP. De commissie BBV heeft uitgesproken dat gemeenten reeds binnen hun jaarrekening 2025 rekening moeten houden met de hogere overdrachtswaarde die bij deze overgang hoort. Valkenswaard heeft hiertoe een actuariële berekening laten uitvoeren door een externe partij, rekening houdend met de ABP grondslagen.</p> <p>Ultimo 2025 bedraagt deze voorziening € 4,6 mln ten opzichte van € 3,8 mln per 31 december 2024. De stijging is onder andere een gevolg van het voldoen aan de dekkingsgraad binnen het ABP. De gemeente heeft met deze verhoging een voorzichtige benadering gehanteerd. Wij hebben de berekeningsmethodiek gecontroleerd en stemmen in met de waardering zoals opgenomen in de jaarrekening.</p>
<i>Wachtgelden</i>	<p>Gedurende 2025 is de burgemeester afgetreden. In dat geval ontstaat voor de gemeente een verplichting tot uitkering van wachtgeld, eventueel verminderd met neveninkomsten. In de jaarrekening 2025 is hiervoor een voorziening getroffen van € 273.000, gebaseerd op de maandelijkse wachtgelduitkeringen en de maximale looptijd van deze regeling. Wij stemmen in met deze positie.</p>
<i>Overige voorzieningen</i>	<p>De resterende personele voorzieningen binnen de jaarrekening betreffen:</p> <ul style="list-style-type: none">• Een voorziening voor spaarverlof en bovenmatig verlof. Deze positie is in 2025 toegenomen naar € 453.000 en bevat 13.058 uren. Wij stemmen in met deze positie. De gemeente hanteert alleen een voorziening voor bovenmatig verlof boven 200 uur. De totale overige verlofsaldi betreffen 28.570 uur. Mede gezien de leeftijdsopbouw van het personeelsbestand hebben wij geadviseerd dit goed te monitoren vanuit bedrijfsvoering en op financiële risico's.• Naast bovenstaande is binnen de jaarrekening nog een voorziening getroffen voor WW-verplichtingen van het personeel van € 55.000. Deze voorziening is ons inziens volledig ter dekking van de toekomstige kosten die hiermee samen hangen.

3.6 Overige bevindingen

Overige bevindingen

<i>Specifiek uitkeringen en SiSa</i>	<p>Uw gemeente ontvangt in toenemende mate specifieke uitkeringen van het Rijk (de zogenoemde SiSa regelingen) en andere subsidies, bijvoorbeeld van de provincie. De complexiteit van deze regelingen is de afgelopen jaren toegenomen. Het uitvoeren van de projecten en de verantwoording over deze gelden is primair een taak van de budgethouder, welke daarbij wordt ondersteund door de financieel adviseurs van de GRSA2. Vanuit onze controle merken we hierbij het volgende op:</p> <ul style="list-style-type: none">• De totale positie nog te besteden subsidiegelden neemt toe van € 6,3 mln eind 2024 naar € 6,9 mln eind 2025. Op totaalniveau is deze positie vrij van materiële fouten.• Onder de vorderingen is een bedrag opgenomen van € 385.000 die betrekking heeft op SiSa regeling Realisatiestimulans. Dit betreft een nieuwe specifieke uitkering waarbij de gemeente een vergoeding van € 7.000 ontvangt per betaalbare woning waarvan de bouw is gestart in 2025. Dit geldt voor alle woningbouwprojecten, ook wanneer de gemeente geen eigenaar is. De gemeente hoeft geen specifieke kosten te verantwoorden en de middelen staan vrij ter beschikking. In lijn met de verslaggevingsregels zijn de baten verwerkt in 2025. Deze regeling loopt overigens door in 2026 en vereist een nauwkeurige registratie van de datum start bouw in de BAG.
<i>Prestatielevering inkopen</i>	<p>In de management letter hebben wij geadviseerd om de procedures voor het autoriseren van facturen en vastleggen van prestatieverklaringen aan te scherpen. Deze adviezen hebben betrekking op de inherente (fraude)risico's die hiermee samenhangen. Omdat wij niet volledig kunnen steunen op de interne procedures, hebben wij hierop gerichte gegevensgerichte controle uitgevoerd. De selectie van transacties is in samenspraak met controller tot stand gekomen en gevoed vanuit een analyse uit het team auditing & control van de GRSA2.</p> <p>Op basis van onze controles hebben wij vastgesteld dat de kosten juist zijn verantwoord. Wij melden onze controle het volgende:</p> <ul style="list-style-type: none">• Bij verschillende inkoopfacturen is geen 4-ogen principe toegepast. Deze vertegenwoordigen een 'beperkte' waarde van € 257.000. Dit betreffen vooral facturen voor inhuur van personeel. Hier is de prestatie toets op andere wijze ingeregeld. Middels controle achteraf is afdoende bewijs gevonden voor de prestatielevering.

4. Overige aspecten in relatie tot onze controle

Onderwerp	Toelichting
Geen sprake van beperkingen in de reikwijdte van onze controle	Er zijn geen beperkingen bij de uitvoering van onze controle opgetreden. Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze controleopdracht door de medewerkers van de gemeente de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.
Fraude	<p>De verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude – waaronder corruptie – ligt primair bij het college. Onze rol als accountant is om vast te stellen dat de jaarrekening vrij is van materiële afwijkingen door fouten of fraude. Bij fraude is het risico dat een afwijking niet ontdekt wordt groter dan bij fouten, omdat fraude vaak samen gaat met activiteiten om de fraude te verhullen. Onze werkzaamheden ten aanzien van fraude bestaan onder andere uit:</p> <ul style="list-style-type: none">• Alertheid op fraudesignalen gedurende de controle;• Evalueren en bespreken van mogelijkheden tot fraude en fraudesignalen met het management en college;• Het uitvoeren van een analyse op handmatige journalposten, onder andere om ingrijpen van het bestuur in de interne beheersing te kunnen identificeren;• Het uitvoeren van controlewerkzaamheden op schattingsposten, onder andere om oneigenlijke beïnvloeding door het management en college te kunnen identificeren;• Het beoordelen van rechten in de financiële administratie en de bankapplicatie alsmede het uitvoeren van een bankanalyse, met als doel om fouten en fraude in de uitgaande betalingen te kunnen identificeren;• Het uitvoeren van controlewerkzaamheden op de aanwezigheid van indicaties van ambtelijke corruptie binnen het inkoopproces. <p>Er zijn gedurende 2025 door ons geen materiële fraudegevallen geconstateerd en er zijn ons eveneens geen vermoedens van fraude bekend. Daarnaast heeft het college aan ons geen melding gemaakt van geconstateerde fraudegevallen of andere fraudesignalen.</p>
Claims en juridische procedures	Er zijn geen belangrijke (dreigende en niet gewaardeerde) claims en/of juridische procedures met een mogelijke materiele impact op de cijfers per ultimo 2025.

4. Overige aspecten in relatie tot onze controle

Onderwerp	Toelichting
Gebeurtenissen na balansdatum	Er zijn geen belangrijke gebeurtenissen na balansdatum anders dan hetgeen opgenomen in de niet uit de balans blijkende verplichtingen.
Geautomatiseerde gegevensverwerking	Wij hebben vanuit onze controle op de jaarrekening geen belangrijke bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking.
Onafhankelijkheid	Wij zijn onafhankelijk van uw gemeente en voor zover wij weten heeft zich geen inbreuk voorgedaan op de van toepassing zijnde regels (Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (VIO)) ten aanzien van onafhankelijkheid.
Openstaande punten	<ul style="list-style-type: none">• Bespreken accountantsverslag in audit commissie – 1 juni 2026• Afronden van onze dossierwerkzaamheden• Ondertekenen LOR door het college• Verstrekken van de controleverklaring – 18 juni 2026• Raadsvergadering vaststellen jaarrekening – 2 juli 2026

5. Bijlage 1 – Tabel fouten en onzekerheden SiSa

Nummer	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in €	Toelichting fout / onzekerheid
B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	-	0	n.v.t.
C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	-	0	n.v.t.
C92	Regeling specifieke uitkering informatiepunten Digitale Overheid	-	0	n.v.t.
D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	-	0	n.v.t.
D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	-	0	n.v.t.
E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaaï	-	0	n.v.t.
E53	Regeling specifieke uitkering Schone Lucht Akkoord	-	0	n.v.t.
E103B	Tijdelijke stimuleringsregeling slim, veilig, doelmatig en duurzaam gebruik van mobiliteitsinfrastructuur 2023-2027 (SiSa tussen medeoverheden)	-	0	n.v.t.
E120	Regeling specifieke uitkering verkeersveiligheidsmaatregelen 2025-2030	-	0	n.v.t.
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2025	-	0	n.v.t.
G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2025	-	0	n.v.t.
G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2025	Zie bijlage 2		
G10	Wet inburgering 2021_gemeentedeel 2025	-	0	n.v.t.
G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2025	-	0	n.v.t.

5. Bijlage 1 – Tabel fouten en onzekerheden SiSa

Nummer	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in €	Toelichting fout / onzekerheid
G13	Onderwijsroute_ deel gemeente 2025	-	0	n.v.t.
H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2025-2025	-	0	n.v.t.
H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	-	0	n.v.t.
J6B	Regeling specifieke uitkering flexibele inzet ondersteuning woningbouw (derde tranche) (SiSa tussen medeoverheden)	-	0	n.v.t.
J17	Realisatiestimulans	-	0	n.v.t.
J55	Aanpak energiearmoede	-	0	n.v.t.
J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	-	0	n.v.t.
K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	-	0	n.v.t.
M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	-	0	n.v.t.
Strekking controleverklaring				
Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen (zoals blijkt uit de controleverklaring):		Goedkeurend		
Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening:		Goedkeurend		

5. Bijlage 2 – Tabel fouten en onzekerheden TOZO

Nummer	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in €	Toelichting fout / onzekerheid
G4	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 2	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 3	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 4	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 5	-	0	n.v.t.
G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire – gedeerde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud in jaar T	-	0	n.v.t.
G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire – gedeerde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen in jaar T	-	0	n.v.t.

Smart decisions. Lasting value.